

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Силвия Николаева Николова
на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Заглавие на дисертацията:

СТАТУС И РОЛИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ ПО СОЦИАЛНИ ПРОЕКТИ

Дисертант:
ДЕСИСЛАВА ТОДОРОВА ИВАНОВА

Научна област:	1. Педагогически науки
Професионално направление:	1.2. Педагогика
Научна специалност:	Социална работа по проект
Университет:	Софийски университет „Св. Климент Охридски”
Факултет:	Факултет по педагогика
Катедра:	Социална работа
Научен ръководител:	проф. д-р Силвия Николаева Николова

1. Общо описание на представените материали

Представеният от Десислава Иванова комплект материали на хартиен носител е изработен в съответствие с *Правилника за развитие на академичния състав на Софийски университет „Св. Климент Охридски”*, като включва всички изискуеми документи. Дисертационният труд е с обем от 284 стандартни страници основен текст, към който е представена и декларация за оригиналност и достоверност. Той е структуриран в увод, четири глави, заключение и използвани литературни източници. В отделно книжно тяло с обем от 80 страници са представени приложенията към труда. Авторефератът, оформлен по правилата в отделно книжно тяло, е с обем от 75 страници. Библиографичната справка за използваните първични и вторични информационни източници към дисертацията включва 199 източници (от тях 79 на кирилица и 120 на латиница) и списък от 15 електронни страници, използвани като информационни източници за анализ на финансиращи програми, проекти, проекто-документи и реализирани проекти по тях.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата за статута и ролите на бенефицентите на социални проекти е нова за социалните изследователи в България, макар от доста време социалната ни практика да е повлияна значимо от развитието и утвърждаването на проектно-базираните стандарти

и подходи. В този смисъл дисертационният труд е безспорно пионерска стъпка към тяхното сериозно и дълбинно интердисциплинарно изследване. Изборът на изследователските цели и задачи е тясно свързан с особеностите на социалните проекти като инструменти за успешно управление на социалните иновации. Те са ясно формулирани, успешно обвързани, систематизирани и надградени, а така също и успешно измерими и изпълними.

3. Познаване на проблема

Представеният дисертационен труд се основава на задълбочен и широко обхватен интердисциплинарен анализ на основните понятия, теории, политики и практики, свързани с дисертационната тема. Обект на понятиен, историко-феноменологичен, теоретичен и приложен анализ са както проектното мислене и практика, така и социалният проект и неговите бенефициенти. Емпиричната част на изследването, от своя страна, е фокусирана много осезаемо върху идентифицирането и анализа на статусно-ролевия профил и трансформация на бенефициентите по социални проекти. На всички равнища на проучване и рефлексия дисертационният проблем е представен и третиран както на основата на утвърдените класически научни постижения, така и през призмата на най-новите изследователски парадигми и подходи. Всичко това недвусмислено доказва изключително доброто познаване на изследователската проблематика.

4. Методика на изследването

Разработеният модел на изследователска методика съчетава успешно количествени и качествени методи в една целенасочена, последователна и системна обвързаност помежду им. Това е позволило на докторантката да оползотвори в максимална степен своя минал практически опит, като го надгради с актуалните си изследователски хипотези, данни, оценки и препоръки. Обхватът от данни, респонденти, случаи и проектни продукти, представени чрез различните елементи на методиката, е впечатляващ. Разработената и успешно приложена критериалната скала е обхватна, детайлна и адекватна на поставените цели и задачи. Всички оценки, изводи и обобщения са подходящо систематизирани и визуализирани.

5. Цялостна оценка на труда

Като едно цялостно научно произведение дисертационният труд притежава редица безспорни предимства и силни страни, които могат да се обобщят в следните насоки:

- Ясен, последователен и добре балансират дизайн и организация на цялото дисертационно изследване, което е довело до равностойно по качество, обем и значимост съотношение между теоретичната и емпирична част на изследването;

- Много прецизна разработка и употреба на изследователския речник, обхващащ дефинирани от авторката понятия и системно свързаните с тях вече утвърдени такива в различни дялове на науката и практиката;
- Постигнат е реален интердисциплинарен анализ и синтез, като успешно са идентифицирани, субординации или противопоставяни различни парадигмални модели, подходи и практики;
- Всичко това е позволило на докторантката да конструира последователна и изчерпателна структура на дисертационния труд, в която леко и разбираемо могат да бъдат проследени основните линии на изследователското търсене;
- Представените данни, факти и тълкувания недвусмислено потвърждават направените оценки относно валидността на формулираната хипотеза;
- Постигнатите изследователски резултати и заключения имат безспорна теоретико-емпирична стойност, а направените препоръки са конкретни и добре адресирани;
- Езикът и стилът на изложението са строго научни, но достъпни и увлекателни. Представените визуализации и приложения позволяват читателят да придобие максимално пълна представа не само за крайните резултати, но и за целия изследователски процес.

6. Приноси

В автореферата си докторант Десислава Иванова е дала една обективна и обхватна картина на научните приноси на своя дисертационен труд. В допълнение следва да се каже, че те имат ясно различими както научно-теоретични, така и приложно-практически измерения, което придава на труда ѝ концептуална и инструментална устойчивост и приложимост.

7. Публикации по дисертационната тема

Докторантката е представила списък от четири публикации по темата на дисертационния труд – две студии, една статия в електронно списание и едно съобщение в сборник с докторантски изследвания. Всички те кореспондират пряко както с научната специалност, така и с дисертационната тема. Те са рецензиирани и публикувани в престижни издания.

8. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата отразяват адекватно целите, структурата, съдържанието и основните резултати, представени в дисертационния труд. Към него е приложен списък с научните приноси и списък на публикациите по темата на дисертацията.

9. Критични бележки и препоръки за бъдеща работа

С оглед демонстрираните от докторантката изключително високи научни резултати, голям творчески потенциал и мотивация, настоятелно ѝ препоръчвам да продължи изследователската си работа, независимо от конкретното практическо поле и равнище на професионална реализация в бъдеще. Сферата на социалните дейности е изключително обширна, гъвкава и много отворена, поради което изследователският дискурс и компетентност имат място и значение на всяка професионално поприще.

10. Заключение

Представеният дисертационен труд съдържа безспорни научни, научно-приложни и приложни резултати и приноси, които напълно съответстват на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“. Дисертационният труд показва, че докторантката Десислава Иванова притежава задълбочени теоретични знания и стабилни умения за изследователска работа по научна специалност. Това дава основание за много висока оценка на нейната академична работа и настоящия научен труд.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено чрез дисертационния труд и приложенията към него, поради което предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на Десислава Тодорова Иванова в област на висше образование: 1. степен ‘доктор’ на Десислава Тодорова Иванова в област на висше образование: 1. Педагогически науки; професионално направление: 1.2. Педагогика /Социална работа по проект/.

22.03.2017

София

Изготвил становището:

проф. д-р Силвия Николаева

